

Lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaostolle

Suomen Tieyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta lausua
talousarvioesityksestä (HE 109/2024 vp) ja ottaa kantaa esitykseen teiden
rahoituksen osalta.

Korjausvelka ja perusväylänpito

Talousarvioesityksen mukaisesti perusväylänpitoon osoitetaan 1,49 mrd.
euroa v. 2025, josta tienpitoon noin 850 miljoonaa euroa. Tieyhdistys pitää
tärkeänä tiestön perusväylänpitoon satsaamista kireästä rahoitustilanteesta
huolimatta. Perusväylänpitoon osoitettu rahoitus on erittäin tärkeässä
roolissa koko Suomen liikennejärjestelmän toimivuuden turvaamisessa.

Maamme huoltovarmuus rakentuu suurelta osin tieverkon varaan ja sen
kunnossapito on suora investointi myös poikkeusolojen toimintaedellytyksiin.
Heikot tiet ovat hidaste Suomen talouskasvulle ja niiden vaikutus heijastuu
heikentäen sekä elinkeinoelämän kannattavuutta että yksityishenkilöiden
elämää. Ilman investointiohjelmasta tiestön korjausvelan poistoon osoitettua
210 miljoonan euron lisärahaa, perustienpidon rahoituksen taso jäisi
merkittävästi alhaisemmaksi. Tieyhdistys on erittäin huolissaan
tiemäärärahojen pysyvää tason nostamisesta ja varmistamisesta tuleville
vuosille.

Yksityisteiden avustaminen

Suomen Tieyhdistys esittää vakavan huolensa yksityistieavustusten
leikkauksista.

Tieyhdistys katsoo kestäväksi yksityistieavustusten määrärahaksi vähintään
noin 25 miljoonassa eurossa. Nyt yksityistieavustusten tasoa esitetään
vähennettäväksi vuoden 2024 jo ennätysalhaisesta 8,5 miljoonasta jopa 6,7
miljoonaan euroon.

Tieyhdistys muistuttaa tieosakkaiden omarahoitusosuuden olevan merkittävä
osa yksityisteiden parantamishankkeiden rahoitusta. Tämän johdosta
yksityistieavustukset tulevat tarkoin käytetyiksi ja niiden vaikuttavuus
yksityistieverkon kuntoon on merkittävästi valtionavustuksen summaa
suurempi. Vuoden 2025 alusta yleinen avustusprosentti palaa 50 %:iin
avustuskelpoisista kuluista.

Suomen Tieyhdistys on erittäin huolissaan yksityisteiden tilanteen
heikkenemisestä. Erityisesti yksityisteidensiltojen korjaustarve on kova.

Yksityistiesiltoja ei kyetä korjaamaan tieosakkaiden omin varoin. Viime vuosina yksityistiekunnat ovat aktivoituneet avustusten hakemiseen, ei ole järkevä pysäyttää hallituksen esittämällä leikkauksilla.

Yksityisteiden parantamisen avustaminen tukee huoltovarmuutta ja mahdollistaa asumista, yrittämistä ja muuta taloudellista aktiivisuutta kaupunkien ulkopuolisella alueella.

Tieinvestointeja syytä jatkaa

Vaikka olemassa olevan tieverkon kunnossapitäminen on ensisijaista, tieinfraa tulisi myös kehittää nykyisestä eikä sen investoinneista ole kannattavaa leikata. Investoimattomuus vaikuttaa työllisyyteen ja kotimaisen tiesuunnitteluosaamisen heikkenemiseen. Tieyhdistys kannustaa erityisesti liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehtävien investointien tekemistä, sekä elinkeinoelämää ja kokonaisturvallisuutta parantavien liikenneyhteyksien kehittämistä.

Simo Takalammi

Suomen Tieyhdistys ry